

STORTINGET

Innst. 441 L

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra helse- og omsorgskomiteen

Prop. 187 L (2020–2021)

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Midlertidige endringer i helseberedskapsloven (forlengelse av midlertidige endringer for å avhjelpe negative konsekvenser av utbrudd av covid-19)

Til Stortinget

Sammendrag

Hovedinnholdet i proposisjonen

Helse- og omsorgsdepartementet fremmer i proposisjonen forslag til forlengelse av midlertidige hjemler i lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven) §§ 5-2 annet ledd og 6-2 fjerde ledd.

De midlertidige hjemlene i helseberedskapsloven gir hjemmel til å kunne videreføre bestemmelser i forskrift 18. desember 2020 nr. 2871 om tiltak for å ivareta tilgangen til legemidler, medisinsk utstyr og personlig verneutstyr under covid-19.

De nevnte hjemlene i helseberedskapsloven trådte første gang i kraft 26. mai 2020 og opphører å gjelde fra 1. juni 2021. I lovproposisjonen foreslår departementet å forlenge hjemlenes varighet fram til 10. november 2021.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Hilde Kristin Holtesmo, Ingvild Kjerkol, Hege Haukeland Liadal, Tuva Moflag og Tellef Inge Mørland, fra Høyre, Erlend Larsen, Mari Holm Lønseth,

Sveinung Stensland og Camilla Strandskog, fra Fremskrittspartiet, Kari Kjønnaas Kjos og Morten Stordalen, fra Senterpartiet, Kjersti Toppe, fra Sosialistisk Venstreparti, Nicholas Wilkinson, fra Venstre, Carl-Erik Grimstad, og fra Kristelig Folkeparti, lederen Geir Jørgen Bekkevold, viser til Prop. 187 L (2020–2021), som omhandler midlertidige endringer i helseberedskapsloven. Proposisjonen foreslår en forlengelse av midlertidige endringer for å avhjelpe negative konsekvenser av utbrudd av covid-19.

Komiteen viser til de midlertidige hjemlene i helseberedskapsloven som gir hjemmel til å kunne videreføre bestemmelser i forskrift 18. desember 2020 nr. 2871 om tiltak for å ivareta tilgangen til legemidler, medisinsk utstyr og personlig verneutstyr under covid-19. Komiteen registrerer at de nevnte hjemlene opphører å gjelde fra 1. juni 2021, og at departementet i lovproposisjonen nå foreslår å forlenge hjemlenes varighet frem til 10. november 2021. Komiteen foreslår, av praktiske årsaker, at de midlertidige bestemmelsene skal gjelde til 1. desember 2021.

Komiteen fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«II

Loven trer i kraft 1. juni 2021.

Loven oppheves 1. desember 2021.»

Komiteen registrerer at departementet har avholdt høring, og at et flertall av høringsinstansene støtter forslaget.

Komiteen viser til at departementet mener det foreligger stor usikkerhet om utviklingen av pandemien fremover, og at det fortsatt vil være et behov for midler-

tidige bestemmelser i helseberedskapsloven også etter 1. juni 2021.

Komiteen støtter departementets vurdering om at de midlertidige hjemmelsbestemmelsene i helseberedskapsloven videreføres.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, støtter fremlagte proposisjon og med den endring at varigheten forlenges til 1. desember 2021. Flertallet merker seg at de midlertidige hjemlene i beredskapsloven gir hjemmel til å kunne videreføre bestemmelser i forskrift 18. desember 2020 nr. 2871 om tiltak for ivareta tilgangen til legemidler, medisinsk utstyr og personlig verneutstyr under covid-19.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti merker seg også at disse hjemlene i beredskapsloven trådte første gang i kraft 26. mai 2020 og opphører å gjelde fra 1. juni 2021. Disse medlemmer viser til at departementet i proposisjonen skriver at pandemien påvirker både tilgangen til og forbruket av medisinsk utstyr og personlig verneutstyr, og at markedet og forsyningskjedene for medisinsk utstyr og personlig verneutstyr er globale. Disse medlemmer merker seg at departementet skriver at Norge er avhengig av import for å dekke behovet for disse produktene, og at man i Norge i tillegg har opplevd utfordringer knyttet til hamstring av medisinsk utstyr og personlig verneutstyr.

Disse medlemmer viser til NOU 2021:6 Myn-dighetenes håndtering av koronapandemien, hvor et av hovedbudskapene er følgende:

«Regjeringen visste at det var stor sannsynlighet for at det ville bli vanskelig å skaffe smittevern-utstyr under en pandemi. Helsedirektoratet påpekte dette både da de evaluerte sarspepidemien i 2003 og ebolautbruddet i 2015. Ingen av disse utviklet seg til å bli pandemier. Regjeringen hadde likevel ikke sørget for å bygge beredskapslager. Hele våren 2020 var preget av stor utstyrs-mangel, særlig i kommunehelsetjenesten, men også i spesialisthelsetjenesten.»

Disse medlemmer merker seg følgende uttalelse fra Helse- og omsorgsdepartementets departementsråd i intervju med Koronakommisjonen:

«Vi var ikke forberedt på at det kunne skje at vi ikke kunne kjøpe ting for penger på vanlig måte.»

Disse medlemmer viser til at opposisjonspartiene på Stortinget har fremmet en rekke forslag for å sikre beredskap av både legemidler og medisinsk utstyr – både gjennom økt beredskapslagring og gjennom økt nasjonal produksjon. Disse medlemmer vil trekke

frem vedtak 575, vedtak 576 og vedtak 578, jf. Innst. 255 S (2019–2020) og Meld. St. 7 (2019–2020), om henholdsvis å få på plass en beredskapsavtale om norsk produksjon av viktige legemidler og å etablere et offentlig-privat samarbeid med produksjonsmiljøer med sikte på å øke selvforsyningen av smittevern-utstyr for helse-tjenesten.

Komiteen mener det er viktig å bruke Koronakommisjonens rapport til å lære. Lære det som må forbedres til neste gang og på hvilke områder samfunnet lyktes.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at når pandemien er over, vil regjeringen gå grundig gjennom organisering, beredskapsplaner og regelverk. Basert på dette og kommisjonens sluttrapport vil regjeringen legge fram en melding for Stortinget. Ut over dette viser disse medlemmer til at regjeringen har lagt fram to stortingsmeldinger om samfunnssikkerhet og beredskap.

Disse medlemmer mener koronapandemien har tydeliggjort at vi trenger mer internasjonal solidaritet og multilateralt samarbeid, ikke mindre. Som et lite land er Norge spesielt avhengig av å samarbeide med andre land. Disse medlemmer stiller seg bak Norges samarbeid med EU-kommisjonen om norsk involvering i felleseuropeiske vaksineanskaffelser, og mener det er avgjørende for å sikre befolkningen tilgang til vaksine mot covid-19.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en enstemmig komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om midlertidige endringer i helseberedskapsloven (forlengelse av midlertidige endringer for å avhjelpe negative konsekvenser av utbrudd av covid-19)

I

I lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap gjøres følgende midlertidige endringer:

§ 5-2 nytt annet ledd skal lyde:

Virksomheter som departementet med hjemmel i § 1-3 andre ledd har bestemt omfattes av loven, kan pålegges omsetningsrestriksjoner og rasjonering etter første ledd andre punktum.

§ 6-2 nytt tredje ledd skal lyde:

Når betingelsene i § 1-5 er oppfylt, kan Kongen gi midlertidige forskrifter som fraviker bestemmelser i lov vedrørende markedsføring og ibruktaking av medisinsk utstyr og personlig verneutstyr for å ivareta helse- og om-

sorgstjenestens tilgang til medisinsk utstyr og personlig verneutstyr.

II

Loven trer i kraft 1. juni 2021.

Loven oppheves 1. desember 2021.

Oslo, i helse- og omsorgskomiteen, den 11. mai 2021

Geir Jørgen Bekkevold

leder

Camilla Strandskog

ordfører

